

DRINKADRIA: ISTRA SE OPREDIJELILA ZA ODGOVORNO UPRAVLJANJE VODNIM RESURSIMA I POBOLJŠANJE VODOOPSKRBE

Europskim sredstvima štedi se pitka voda u Istri

Istarski vodovod je pustio u rad 344 kontrolnih vodomjera na daljinsko očitavanje radi smanjenja gubitka vode. Projektom daljinskog očitavanja zonskih i kontrolnih vodomjera značajno će se smanjiti gubitak vode i troškovi vodovoda

Hrvatska spada u skupinu vodom relativno bogatih zemlja pa ipak ulaže u odgovorno korištenje vodnih resursa koje nazivaju i plavim zlatom 21. stoljeća. Upravo je to okosnica međunarodnog projekta DRINKADRIA - "Umrežavanje radi opskrbe pitkom vodom i zaštite vodnih izvora u Jadranskoj regiji", koji se provodi u osam zemalja jadransko-jonske regije, pa tako i u Hrvatskoj, s ciljem zaštite resursa pitkih voda, zajedničkog planiranja upravljanja vodnim resursima i poboljšanje vodoopskrbe ciljevi.

Sanacija zona sanitarnе zaštite

Među 17 partnera četri su hrvatska; Hrvatski geološki institut, Građevinski fakultet Rijeka, Istarska županija i Istarski vodovod Buzet. Kao suradničke institucije Županiji pomažu Istarski vodozaštitni sustav sa sjedištem u Buzetu i Hrvatske vode. Projekt je u skladu s prioritetom 2 - Prirodni i kulturni resursi i prevencija rizika, strateškom temom 3 - Integrirano i održivo upravljanje izvorima pitke vode u Jadranskoj regiji. Vrijedan je ukupno 6,6 milijuna eura. Na četiri hrvatska partnera otpada više od milijun eura, od toga na Istarsku županiju oko 180.000, a Istarski vodovod oko 610.000 eura.

DRINKADRIA se sufinancira sredstvima Europske unije kroz program IPA ADRIATIC 2007-2013. Započeo je u prosincu 2013. godine i trajat će do ožujka 2016. godine. Uključene su partnerske institucije iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Albanije i Grčke.

Istarska županija će zahvaljujući ovom projektu izraditi "Program sanacije unutar zona sanitarnе zaštite Istarske županije za postojeće građevine i postojeće djelatnosti". Obveza

njegove izrade definirana je zakonskom regulativom.

- Već duže vrijeme pokušavamo izradu nečega što je prema nacionalnim zakonima obveza Županije, poput programa sanacije unutar zona sanitarnе zaštite, financirati sredstvima EU fondova i time rasteretiti županijski proračun. Osim osnovne zakonske obveze da popišemo onečišćivače i napravimo plan sanacije, program smo proširili i sagledali cjelokupnu sliku vodoopskrbe i vodozaštite, kao i uspostavu vodozaštite

180.000 eura
za Istarsku županiju

610.000 eura
za Istarski vodovod Buzet

na pograničnom području, kako bi se jasno definirale mjere kojima bi se smanjio rizik u slučaju eventualnog onečišćenja uz državnu granicu. Programom je obuhvaćen i problem zaslanjavanja bunara na jugu Istre, ističe koordinator županijskog dijela projekta Bruno Kostelić.

Istarski vodovod Buzet, koji spada u red većih isporučitelja vode za pice u Hrvatskoj, kroz DRINKADRIU realizirao je pilot-projekt "Kontrolnim vodomjerima do više vode" te dobavio i montirao 344 kontrolna vodomjera.

S vodomjerima vidljiv gubitak

Projektom DRINKADRIA Istarski vodovod je pustio u rad sustav za daljinsko očitavanje kontrolnih vodomjera i povezo

Ponor Kolinasi povezan s izvorom pitke vode

Predstavnici istarskih partnera: Županije i Istarskog vodovoda

se sa sustavom daljinskog upravljanja radi smanjenja gubitka vode, smanjenja utroška energije, a time i troškova proizvodnje vode te troškova poslovanja, u cilju sigurnije opskrbe potrošača. - Sa zajednicom ponuditelja: Kolektor Si-

steh iz Ljubljane, Control Engineering iz Rijeke i Domeni iz Matulji sklopljen je ugovor o nabavi, isporuci, montaži i puštanju u rad vodomjera, GSM/GPRS telemetrijskih uređaja i mjerača tlaka. Dobavljena su i montirana 344 kontrolna

vodomjera, 329 logera i 10 mjerača tlaka. Sustav je parametriziran i pušten u rad, ističe Marija Brajković, voditeljica projekta u Istarskom vodovodu.

Koristi projekta "Kontrolnim vodomjerima do više vode" vidljivi su kroz

Istarski vodovod, taložnica u Buzetu

Programom je obuhvaćen i problem zaslanjavanja bunara na jugu Istre, ističe Bruno Kostelić

poboljšano praćenje distribucije vode u zonama. -Prije smo količinu isporučene vode u pojedinim zonama mogli pratiti na osnovu mjesečnog očitavanja dok je sada isporučena količina vode vidljiva unutar 24 sata. Pored toga, gubitak

vode mogao se primijetiti tek nakon tjedan odnosno nakon mjesec dana, ovisno o lokaciji, s obzirom da su se neki vodomjeri očitavali tjedno, a neki mjesečno. Potvrda gubitka u pojedinoj zoni bila je na nivou mjeseca, kada se napravila

Vela peč, Brest pod Učkom

Održana edukacija za studente

Pored konkretnih infrastrukturnih radova u cilju poboljšanja sustava vodoopskrbe te znanstvenih studija, planova i programa za zaštitu i održivo korištenje pitkih voda, DRINKADRIA projekt ima i značajnu edukativnu ulogu o potrebi zaštite pitkih voda, usmjerenu na podizanje svijesti stanovništva i ciljnih skupina, u ovom slučaju djece i mladih svih uzrasta, od vrtića do osnovne škole, srednje škole i fakulteta.

Na Građevinskom fakultetu u Rijeci održan je nedavno skup na temu "Održivo lokalno upravljanje vodnim resursima i izazovi globalnih promjena: potreba današnjice - izazov budućnosti?", kojeg su za stotinjak studenata Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci te Fakulteta ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirko- vić" - Sveučilišta Jurja Dobrića u Puli, organizirali hrvatski partneri EU projekta DRINKADRIA. Dvodnevna radionica nastavljena je studijskim posjetom Postrojenju za kondicioniranje vode Butoniga i obilaskom same akumulacije. Studenti su se upoznali sa hidrotehničkim objektima i rješenjima na rijeci Mirni, obišli novoizgrađeni ročki uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, te krški fenomen - ponor Kolinasi.

Edukacija za istarske i riječke studente

usporedba isporučene vode u pojedinu zonu te prodaja vode u istoj. Sa novim sustavom mogući gubitak može se primijetiti već nakon 24 sata, ističe Brajković. Svi izmjereni podaci ulaze u bazu podataka koja može u doglednom vremenu po-

služiti za daljnje analize distribucije. Istarski vodovod ima oko 17 posto gubitka vode u mreži, po čemu je daleko ispod hrvatskog prosjeka, koji se kreće oko 40 posto, no ipak osnovni cilj je daljnje smanjivanje gubitaka vode

unutar sustava. Od početka iduće godine, prema novom Zakonu o vodama, koncesija će se plaćati na zahvaćenu vodu, a ne na fakturiranu te će se projektom daljinskog očitavanja zonskih i kontrolnih vodomjera značajno smanjiti troškovi.

ALTERENERGY: ENERGETSKA OBNOVA PREDŠKOLSKIH USTANOVA U BUZETU I NOVIGRADU

Vrtiće će grijati dizalice topline

Istarska županija je uz stručnu pomoć Istarske regionalne energetske agencije IRENA-e, započela radove na izgradnji geotermalne dizalice topline na Dječjem vrtiću Grdelin u Buzetu. Radovi se odvijaju u sklopu projekta Alterenergy, financiranog iz Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007.-2013. Radovi na dječjem vrtiću u Buzetu samo su dio planiranih investicija na projektu Alterenergy, s obzirom da će se drugi dio radova usmjerenih na smanjenje energetske gubitke odvijati na Dječjem vrtiću Tičići u Novigradu.

Dječji vrtić Grdelin u Buzetu grijat će geotermalna dizalica topline koja će zamijeniti postojeći sustav grijanja na lož ulje. U novigradskom Dječjem vrtiću Rivarela u planu je sanacija krova, zamjena stolarije i spuštanja stropa te ugradnja dizalice topline zrak-voda

Prva faza radova u Buzetu obuhvaća izgradnju testnog betonskog vodenog spremnika na kojem će se mjeriti njegova termalna svojstva. Na temelju dobivenih mjerenja, Istarska županija će ugovoriti projektiranje cijelog polja vodenih

spremnika koji će biti spojeni na geotermalnu toplinsku pumpu radi zadovoljenja potreba grijanja Dječjeg vrtića Grdelin. Izgradnja prvog spremnika predviđena je u roku od 25 dana, dok će se mjerenja odvijati sljedećih 30 dana radi dobivanja što

preciznijih podataka. Za sve aktivnosti u ovom projektu Gradu Buzetu pripada oko 100.000 eura, a od toga će najveći dio izdvojiti upravo za novi sustav grijanja u vrtiću. Po završetku projekta, Dječji vrtić Grdelin u Buzetu grijat će se energijom zemlje koja će zamijeniti postojeći sustav grijanja na lož ulje, a mališani u vrtiću i njihovi roditelji moći će se upoznati s mogućnostima i prednostima obnovljivih izvora energije te energetskom učinkovitošću.

U novigradskom Dječjem vrtiću Rivarela u planu je smanjenje energetske gu-

bitaka zgrade vrtića u obliku sanacije krova, zamjene stolarije i spuštanja stropa s učinkovitijom rasvjetom, te ugradnja dizalice topline zrak-voda koja će moći grijati i hladiti prostorije u vrtiću. Višak energije ukoliko je bude usmjerit će se prema Osnovnoj školi Rivarela.

Glavni radovi trebali bi započeti prije ljetnih mjeseci i završiti u roku od dva mjeseca. Ukupna vrijednost investicija i projektiranja iznosi oko 1.650.000 kuna. Uz radove, organizirat će se male radionice za djecu u vrtićima kako bi im se približili pojmovi

poput energije i energetske učinkovitosti, te kako bi bolje shvatili kakvi radovi se odvijaju u njihovim vrtićima.

Istarska županija kao partner na projektu raspolaže sa 478 tisuća eura koje koristi za provođenje aktivnosti projekta Alterenergy, a ukupna je vrijednost projekta 12 milijuna eura koje dijeli 18 regija iz osam država: Italije, Grčke, Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i Albanije. Projekt je usmjeren na energetske održivosti zajednica sa manje od 10.000 stanovnika. (A. Š.)

ERASMUS + NAMIJENJEN DJECI, MLADIMA I OBRAZOVANJU

Pregršt mogućnosti za djecu, mlade i obrazovanje odraslih

Novost je što projekte prijavljuju ustanove, a ne udruge ili pojedinci. Partneri i prijavitelji mogu biti škole, vrtići, učenički domovi, sveučilište, jedinice lokalne i regionalne samouprave

Ove je godine najmanje 12,9 milijuna eura usmjereno Hrvatskoj kroz programe "Erasmus +" namijenjen djeci, mladima i svima onima koji se bave njima kroz obrazovanje. O tom je programu na Info danima govorila Tina Šarić iz Agencije za mobilnost i programe EU.

Poručuje zainteresiranim da na početku valja proučiti vodič Erasmus + koji je objavljen na web stranici Agencije kako bi se doznali prihvatljivi ciljevi projekta.

Kako je partnerstvo jedan od uvjeta apliciranja, Šarić preporuča korištenje portala etwinning.net kako bi se lakše pronašao partner u Europi. Riječ je o zajednici profesora koji virtualno surađuju.

Međutim, ne treba zaboraviti da sve počinje od ideje ili potrebe predlagачa, a koja se treba uklopiti u ciljeve "Erasmusa +". Dakako treba je

dobro obrazložiti i argumentirati prema zadanim projektnim propozicijama. Potrebno je između ostalog valjano argumentirati važnost projekta za europski smjer razvoja škole.

Ciljevi programa su aktivno uključivanje mladih u društvo, njihovo sudjelovanje u poduzetništvu i samostalno doilaženje do ideja. Valja konzultirati strateške smjernice Europa 20 - 20. Cilj svakog projekta trebao bi biti povećanje vještina i kompetencija, a koje su prepoznate i evidentirane kroz dokumente Europass. Projekt treba ostaviti trag u smislu da rezultati ostaju i nakon njegovog završetka.

U svemu je važno imati međunarodne partnere i primijeniti višjezičnost. Bodove donosi i jednakost pristupa programu svima kao i otvorenost za osobe s posebnim potrebama. I na koncu važno je osigurati sigurnost i zaštitu sudionika.

Tri su ključne aktivnosti koje se mogu provoditi kroz Erasmus +, a to su mobilnost, suradnja i podrška reformi politika. Potiče se međusektorski pristup, primjerice suradnja udruga mladih i škola.

Novost je što projekte prijavljuju ustanove - škole i slično, a ne udruge ili pojedinci. Partneri i prijavitelji mogu

biti škole, vrtići, učenički domovi, sveučilište, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Primjeri programa mogu biti razmjena mladih u svrhu učenja; mobilnost osoba koje rade s mladima; volontiranje u koje treba uključiti lokalnu zajednicu u projekt. U sektoru mladih treba biti najmanje tri partnera iz najmanje dvije države.

Posebni ciljevi mogu biti učenje stranih jezika, profesionalni razvoj, stjecanje kompetencija i drugo.

Sljedeći rok prijave na natječaj za mobilnost za mlade bit će 1. listopada; a za strateška partnerstva 30. travnja i 1. listopada. (J. O.)

Od 25. DO 27. OŽUJKA ODRŽANI

Financiranje više iz

Nova Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro u velikoj mjeri mijenja dosadašnji način dodjeljivanja financijskih potpora udrugama. Budući da se udruge više neće moći u istoj mjeri oslanjati na sredstva općina, gradova i županija sve se više trebaju okretati europskim fondovima

Info dani 2015. održani su u organizaciji Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva i u suradnji sa Uredom za udruge Vlade Republike Hrvatske i Istarske županije, te Grada Pule od 19. do 21. ožujka. U sva tri dana, održao se vrlo bogat program koji je bio namijenjen svim organizacijama civilnog društva, jedinicama lokalne područne i regionalne samouprave, obrazovnim ustanovama te zainteresiranim pojedincima.

Mogućnosti za škole

Započeli su okruglim stolom na temu suradnje općina, gradova i županije s udrugama u području zdravstva i socijalne skrbi gdje se utvrdila nužnost umrežavanja u lokalnoj zajednici radi rješavanja aktualne problematike na tom području.

U nastavku su savjeti mladih i udruge mladih iznijeli svoja iskustva i dogovorili daljnju suradnju te imali priliku poslušati zanimljivu pre-

zentaciju ERASMUS+, novog programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Prvi dan zaključen je okruglim stolom na kojem se raspravljalo o razvojnim mogućnostima za vrtiće i škole kroz EU projekte i suradnju sa JLP(R)S.

Da su Info dani itekako bitni kao izvor informacija za civilni i javni sektor, dokazuje i velik broj sudionika koji su u četvrtak došli poslušati mnoštvo prezentacija održanih na temu institucionalnog okvira funkcioniranja udruga te aktualnih natječaja. Predstavnicima udruga su upravo kao najveći problem istaknuli općenito slabu komunikaciju, posebice sa državnim institucijama, te lošu informiranost o mogućnostima financiranja, ali i prilikama za daljnji rast i razvoj.

Održan je radni sastanak zamjenice ravnatelja Ureda za udruge Vlade RH Vesne Lendić Kasalo sa predstav-

Vesna Lendić Kasalo iz Ureda za udruge Vlade RH

URED ZA UDRUGE OBJAVIO JAVNI POZIV

Sufinanciranje projekata EU za 2015. godinu

Ured za udruge Vlade RH objavio je Javni poziv za podnošenje prijave za sufinanciranje projekata organizacija civilnog društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2015. godinu. Javni poziv otvoren je do 1. prosinca 2015. godine. Prijava za sufinanciranje podnosi se na obrascu koji se dostavlja u papirnatom verziji i elektroničkom obliku (na CD-u), zajedno sa popratnom dokumentacijom. Na poziv se mogu prijaviti organizacije civilnog društva s pravnim

statusom udruge, koje su registrirane i djeluju u Republici Hrvatskoj i koje djeluju u svojstvu nositelja projekta, partnera ili oboje, ugovorenog s Europskom komisijom, nadležnom provedbenom agencijom ili drugim ugovornim tijelom. Prijave za sufinanciranje mogu se podnijeti za projekte u sklopu sljedećih natječaja i programa koji podržavaju razvoj civilnoga društva na području Republike Hrvatske: IPA - I. Komponenta, IPA Prekogranica suradnja, Europska teri-

torijalna suradnja, Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013., Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Mladi na djelu, Erasmus +, Sedmi okvirni program (FP7), Obzor 2020, Program Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije - EaSI, Druge programi aktivnosti Zajednice u području zdravstva, Zdravlje za rast - Treći višegodišnji program EU u području zdravstva, Grundtvig, Leonardo da Vinci, Eu-

ropski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR), IPA INFO, Višekorisnička IPA, Kreativna Europa, Program o pravima, jednakosti i građanstvu, natječaji koje raspisuje pojedine Opće uprave i Službe Europske komisije, odnosno njihove agencije, a koji nisu već specifikirani u ovom popisu te natječaji koje raspisuje pojedine Opće uprave Europskog parlamenta, odnosno njihove agencije, a koji nisu već specifikirani u ovom popisu. (J. O.)

INFO DANI 2015. U ORGANIZACIJI ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Financiranje udruga sve iz europskih fondova

Info dani održani su u Circolu

nicima JL(R)S o obvezama i odgovornostima sukladno novoj Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro, koja u velikoj mjeri

mijenja dosadašnji način dodjeljivanja financijskih potpora udrugama. Na Info danima predstavnici Zaklade i predavači bili su dostupni za davanje osnovnih informacija o pripremi

dobrog projektnog prijedloga i uspješnoj prijavi na natječaj.

Zadnji dan programa, petak, bio je rezerviran za predavanja o modelima samofinanciranja udruga i

prezentacije primjera dobre prakse budući da se udruge više neće moći u istoj mjeri oslanjati na sredstva općina, gradova i županija. Društveno poduzetništvo i primjer

dobre prakse prezentirala je Renata Kiršić iz udruge Alfa Albona. Sudionici su imali prilike čuti i primjer društvenog poduzetništva udruge Središće Rotunda, primorski društveni Cen-

ter, Koper, te raspraviti o različitostima funkcioniranja udruga u dvije zemlje. U završnom djelu, razgovaralo se o zadruugarstvu i mogućnostima razvoja udruga kroz zadruugarstvo.

Primjer Alfe Albone

Uvodni dio i predavanje što je to zadruugarstvo održao je Teo Petričević iz ACT grupe, koji je zajedno s Božicom Peruško iz pulske Zadruga Contus predstavio primjere dobre prakse u tom području. Temeljem svega što se moglo čuti o zadruugarstvu i društvenom poduzetništvu, može se zaključiti kako Hrvatska još uvijek zaostaje za europskim zemljama u tom bitnom području no kako ima i puno prilika za razvoj tom smislu.

Zaključak i poruka sa ovih Info dana 2015. je nužnost umrežavanja općina, gradova, županije, škola, vrtića, sveučilišta i udruga. Organizacije civilnog društva su veliki resurs koji ima puno potencijala kojeg treba staviti u funkciju. Udruge moraju postati još aktivnije u pronalaženju dodatnih sredstava koje će kroz aktivnosti plasirati u svojoj zajednici. Jedino zajedno možemo napredovati i razvijati se na održiv i društveno prihvatljiv način. (Zaklada)

OKRUGLI STOL: SURADNJA OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJE S UDRUGAMA U PODRUČJU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Neophodno je umrežavanje udruga

U Puli i Istarskoj županiji trend je porasta broja udruga, a proračunski kapaciteti županije su limitirani, naglasila je županijska pročelnica za zdravstvo i socijalnu skrb, Sonja Živolić Grozić na Info danima u pulskom Circolu prošlog tjedna. Susrete je organizirala Zaklada za razvoj civilnog društva, a pozvane su udruge s područja županije, jedinice regionalne i lokalne samouprave.

-Rad udruga je bogatstvo, jer one stvaraju dodatnu vrijednost u društvu i vrlo često odrađuju one poslove koje je trebala odraditi država, naglasile

Udruge su vrlo često nepovezane, a djelatnost im se podudara, nisu umrežene, njihova je aktivnost rascjepkana, kapacitet im je slab. Bitno je stoga umrežiti se međusobno i u partnerstvu s gradom, općinom ili županijom zajedno aplicirati prema europskom novcu

su predstavnice nekoliko udruga.

No, također je rečeno da su udruge vrlo često međusobno suviše nepovezane, a djelatnost im se podudara. Ukratko nisu umrežene, njihova je aktivnost rascjepkana,

kapacitet im je slab kao i rezultati rada. Slijedom navedenog, zaključeno je, bitno je stvoriti svojevrsnu platformu u okviru koje bi se udruge umrežile i ostvarile suradnju u zajedničkim aktivnostima i projektima.

Zaključeno je to, između ostalog, na okruglom stolu na kojem se razgovaralo o mogućnostima razvoja suradnje udruga i jedinica lokalne i regionalne samouprave u području zdravstva i socijalne skrbi.

-Županija određuje okvir za suradnju s udrugama, ali pri tome financiranje nije jedini niti najvažniji oblik suradnje jedinica regionalne i lokalne samouprave s udrugama, rekla je Živolić Grozić.

Potrebe zajednice i udruga puno su veće od financijskih mogućnosti Grada, dodala je Elena Puh Belci zamjenica gradonačelnika Pule. Alternativa je u apliciranju na natječaj EU fondova, a pri tom Grad ili Županija mogu imati ulogu partnera. Osim toga Grad će prilikom dodjeljivanja proračunskih sredstava više vrednovati udruge koje se

udruže, zajednički koriste prostor, vozilo ili druge resurse. Sredstva koje dodjeljuje grad strogo su namjenska i dodjeljuju se putem poznate procedure, a tako će biti i ubuduće. Prilikom prijave programa tražili su od udruga konkretne aktivnosti, a ne općenite koji su tek copy paste prošlogodišnjih.

Predstavnice Grada i Županije na okruglom stolu pozvali su udruge da pošalju svoje prijedloge za razradu socijalnog programa koji će se izrađivati prije objave javnih poziva za financiranje udruga.

J. ORLIĆ

DO THE RIGHT(S) THING!: U OŽUJKU I TRAVNJU RADIONICE DEMOKRATSKE PARTICIPACIJE ZA UČENIKE

Srednjoškolarci u Istri smišljaju prijedloge za donositelje odluka

Svaka grupa izradit će nekoliko prijedloga, a najbolje će prezentirati na završnoj radionici relevantnim donositeljima odluka iz županijske uprave i agencija te gradskih uprava i poduzeća. Donositelji odluka obvezat će se da će jedan od izloženih prijedloga učenika provesti u praksi

U sklopu europskog projekta „Do the Right(s) Thing! - jačanje svijesti mladih Europljana o ljudskim pravima, miru i razvoju u XXI. Stoljeću” u istarskim srednjim školama tijekom ožujka i travnja održavaju se Radionice demokratske participacije.

Učenici iz šest škola na radionicama imaju priliku usvojiti dodatno znanje o ovogodišnjoj

Radionice sa srednjoškolcima održavaju Snježana Matejčić i Sunčica Damjanović iz Centra za građanske inicijative Poreč

temi projekta „Pravo na mir za održivi planet” te demokratski izraziti svoje potrebe tako što će osmisлити prijedloge o ljudskom pravu u fokusu, koje će imati priliku direktno predstaviti relevantnim donositeljima

odluka na regionalnoj i lokalnoj razini.

Prva radionica, usmjerena na detektiranje problema u zajednici i smišljanje provedivih prijedloga rješavanja, održala se u pulskoj Ekonomskoj školi. Iste će

se radionice održati i u Talijanskoj srednjoj školi Leonardo Da Vinci Buje, Srednjoj školi Mate Blažine Labin, Gimnaziji Pula te jedna zajednička radionica za učenike Tehničke škole i TSS Dante Alighieri Pula.

Svaka grupa izradit će nekoliko prijedloga, a najbolje će učenici na Završnoj radionici predstaviti relevantnim donositeljima odluka iz županijske uprave i agencija te gradskih uprava i

poduzeća. Donositelji odluka obvezat će se da će jedan od izloženih prijedloga učenika provesti u praksi. Završna radionica održat će se u sklopu obilježavanja Europskog tjedna te će okupiti sve učenike koji su sudjelovali na radionicama.

U sklopu prve godine provedbe trogodišnjeg projekta Do the Right(s) Thing!, financiranog iz europskog programa Europe-Aid, u istarskim srednjim školama održane su edukativne radionice te manifestacija Susret ljudskih prava u Domu sportova u Puli, koja je okupila 4.000 učenika. Radionice demokratske participacije slijedeći su korak, koji učenicima omogućava da postanu aktivni europski građani spremni javno artikulirati svoje potrebe i zahtjeve. Radionice održavaju Snježana Matejčić i Sunčica Damjanović iz Centra za građanske inicijative (CGI) Poreč. (A. Š.)

Natječaj za područje odgoja i obrazovanja izvan institucija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta raspisalo je natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2015./2016. Rok za prijavu natječaja je 30. travanj 2015. godine. Financijske potpore dodijelit će se udrugama koje djeluju u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja te planiraju provesti projekte koji su ponajprije izravno vezani uz provedbu mjera zakona, nacionalnih strategija, planova i programa u području odgoja i obrazovanja djece i mladih, a koje su u nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te su u skladu s po-

dručjima aktivnosti iz Natječaja. Temeljni ciljevi Natječaja su provedbom projekata udruga unaprijediti i prepoznati učinkovite i održive projekte kojima se pridonosi razvoju demokratskih načela i aktivnoga građanstva te unaprijediti kvalitetu života djece i mladih. Ministarstvo planira na temelju natječaja najboljim projektima dodijeliti 8.800.000 kuna, ovisno o priljevu sredstava iz prihoda od igara na sreću. Najmanji iznos koji se može zatražiti je 50.000 kuna, a najveći 200.000 kuna. Udruga prijavljuje samo jedan projekt koji može trajati najdulje do 31. kolovoza 2016. godine. Prijava projekta u partnerstvu je obavezna s minimalno jednom odgojno-obrazovnom ustanovom u županiji u kojoj se projekt provodi. (J. O.)

ADRIGOV: PREDSTAVNICI SREDNJIH ŠKOLA ŽUPANIJE U POSJETU TALIJANSKOJ REGIJI EMILIA ROMAGNA

Učili iz talijanskih primjera dobre prakse

Predstavnici istarskih srednjih škola sudjelovali su od 11. do 13. ožujka u studijskom posjetu srednjim školama i institutima u talijanskoj regiji Emilia Romagna, s ciljem upoznavanja tamošnjeg sustava obrazovanja i primjera dobrih praksi. Studijski posjet organizirala je Istarska županija u sklopu europskog projekta AdriGov, financiranog iz IPA Programa Jadranske prekogranične suradnje 2007. - 2013.

Istarsku delegaciju, predvođenu županijskom pročelnicom za obrazovanje, sport i tehničku kulturu Patricijom Smoljan, u Bologni je dočekao pročelnik za školstvo regije Emilije-Romagne prof. Patrizio Bianchi. Prezentirao je obrazovni sustav koji je uveo mnoge novine nakon reforme iz

2011. godine te je ujedno prikazao integrirani način funkcioniranja regionalnog i državnog obrazovnog sustava. Kao glavnu odrednicu uspješnosti postojećeg sustava obrazovanja u regiji istaknuo je važnost povezivanja obrazovnih institucija s tržištem rada, odnosno s tvrtkama.

Smatram da je izuzetno korisno organizirati i sudjelovati na studijskim putovanjima jer su to idealne prilike da naši profesori i ravnatelji škola upoznaju

srodne škole i obrazovne programe, ali isto tako da vide uređenost i opremljenost škola. Posjeti su naravno i prilika za sklapanje partnerstva na projektima. Kada sam prije četiri godine došla u Istarsku županiju svega je nekoliko škola radilo na projektima, a sada svaka naša srednja škola radi na nekom projektu, tako da je iskorak vidljiv, rekla je pročelnica Smoljan.

Tijekom trodnevnog posjeta sudionici su posjetili institute i srednje škole

u Ferrari i Bologni te su se imali prilike upoznati s provedbom različitih modela obrazovanja, primjenom novih edukacijskih metoda te vidjeti profesore i učenike u provedbi nastave. Organizirani su susreti u hotelijersko-turističkom usmjeranju Instituta Vergani-Navarra, Instituta tehničkog i strukovnog obrazovanja Aldini-Valeriani - Sirani, Tehničko agronomskom institutu Serpieri i Institutu ITIS Copernico-Carpeggiani.

A. ŠIMIĆ

EUROPE DIRECT: INFORMACIJSKI CENTAR PULA NA GIARDINIMA RADI OD STUDENOG PROŠLE GODINE

Informiranje građana o Europskoj uniji

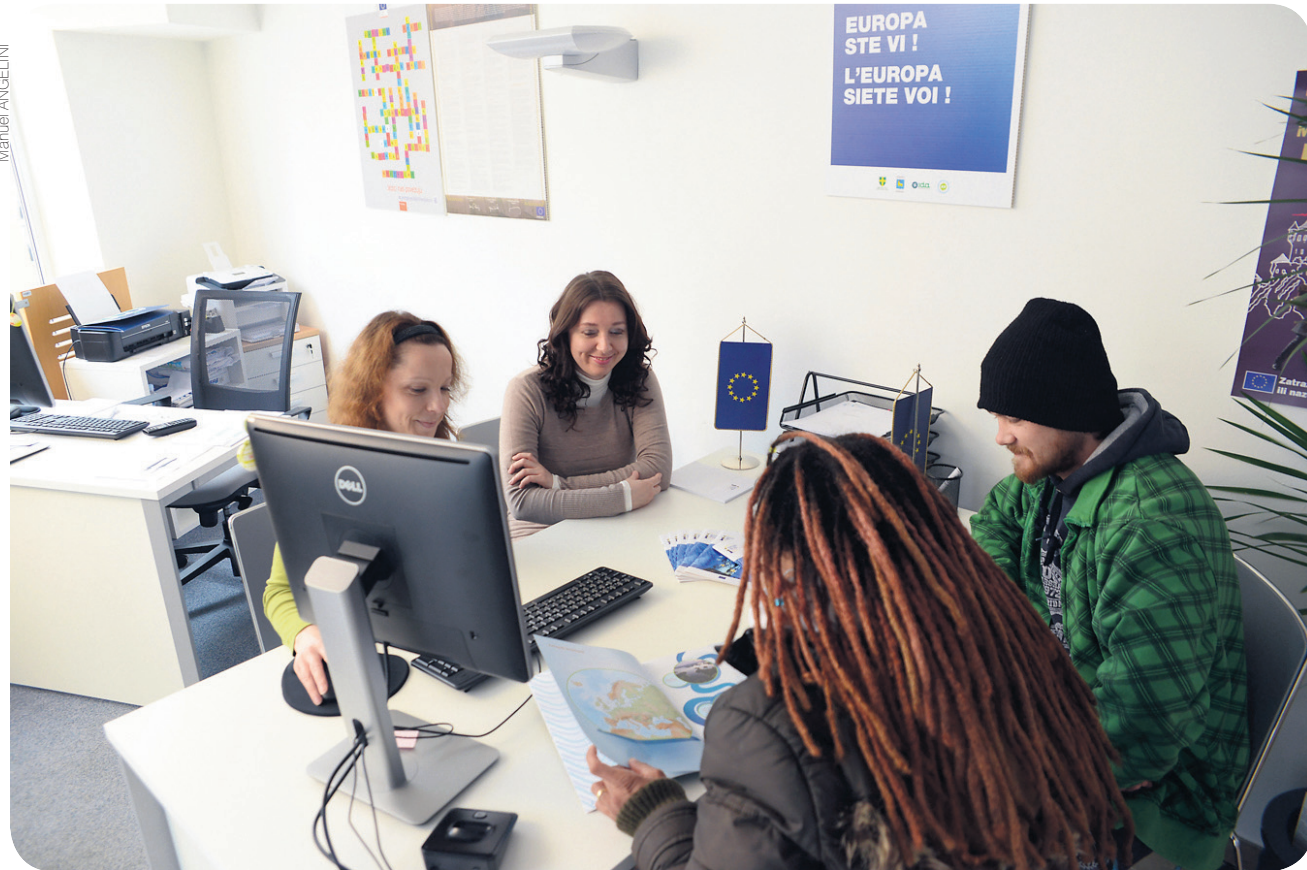
Djelatnicima Centra svakodnevno se obraćaju građani, poduzetnici, obrtnici, škole, fakulteti i udruge, a svakom upitu pristupa se individualno i odgovara na licu mjesta. Kada je riječ o kompliciranijim upitima, odgovor se dobiva u roku od sedam dana

Europe Direct informacijski centar Pula-Pola je (EDIC) koji se nalazi na pulskim Giardinima 2 dio je europske mreže informacijskih centara Europe Direct, osnovane u svrhu informiranja europskih građana i promicanja građanskog sudjelovanja na lokalnoj i regionalnoj razini. EDIC Pula osnovali su Grad Pula, kao vodeći partner, Istarska županija, Istarska razvojna agencija i Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

Otvoreni u studenom

Uspostava ovakvih sjedišta ključna je za razvoj komunikacijskog modela u cilju približavanja Europske unije lokalnim zajednicama s područja Istarske županije, napominju u pulskom EDIC-u, koji predstavlja lokalnu točku za pitanja koja se tiču Europske unije.

“Djelatnicima Centra svakodnevno se obra-

čaju građani, poduzetnici, obrtnici, škole, fakulteti i udruge, a svakom upitu pristupa se individualno i odgovara na licu mjesta u Centru, ukoliko je pitanje jednostavnije naravi. Kada je riječ o kompliciranijim upitima, djelatnici odgovor šalju u roku od sedam dana mejlom, telefonski ili osobno. Građani u Centru također mogu pregledati i uzeti besplatne informativne materijale Europske unije, odnosno brošure i publikacije u kojima mogu pronaći razne informacije i odgovore na širok spektar pitanja. Također, na službenim web stranicama EU-a

Informacije, predavanja, radionice, debate

Pulski EDIC na Giardinima 2 otvoren je od ponedjeljka do petka od 9 do 13 sati. Osim informiranja građana o Europskoj uniji, Centar nudi informativne materijale o EU-u, organizira predavanja, radionice i debate, te na lokalnoj razini obilježava važne datume i događanja vezane uz Uniju.

nudi im se mogućnost online pretraživanja sadržaja povezanih s upitom”, objašnjavaju u EDIC-u.

Otvaranje Informacijskog centra u Puli lani u studenom osmišljeno je radi pružanja potpore građanima koji traže od-

govore na pitanja vezana uz sredstva financiranja, pozive na lokalne informacijske/kontaktne događaje vezane uz EU, dokumente i publikacije EU-a, upućivanje na druge izvore informacija, podatke za kontakt s nadležnim ustanovama.

Na lokalnom nivou, putem europskih informacijskih centara želi se postići interaktivna komunikacija s građanima. Cilj je pružiti što bolju potporu u neposrednom protoku informacija vezanih za mogućnosti i prednosti koje se pružaju građanima država članica EU-a te utvrđivanja stvarnih i aktualnih potreba na lokalnoj razini.

“Uspostava ovakvih sjedišta ključna je za razvoj komunikacijskog modela u cilju približavanja Europske unije lokalnim zajednicama s područja Istarske županije te građanima urbanih sredina. Logičan odabir za sje-

dište informacijskog centra u Istri bila je Pula, najveći dvojezični istarski grad sa snažnom multikulturalnom komponentom, koji ima važnu ulogu u promicanju održivog urbanog razvoja, odnosno gdje gravitira velik broj građana Istre”, napominju u EDIC-u.

Veza građana s EU

Uz ostalo, svrha je EDIC-a postati izravna veza između građana i EU-a, odnosno prva kontaktna točka. Također je cilj povećati svijest građana o njihovim pravima, obvezama i mogućnostima u Europskoj uniji, pružiti im pomoć u pronalaženju relevantnih europskih institucija kako bi dobili odgovore na specifična pitanja, pružiti informacije i usmjeravati poduzetnike o širokoj lepezi mogućnosti korištenja europskih financijskih instrumenata na raspolaganju za privatni sektor, promovirati aktivno građanstvo njihovim poticanjem na izražavanje. Namjera je potaknuti razmjenu mišljenja i sudjelovanje u donošenju odluka na lokalnoj i regionalnoj razini te u javnim politikama EU-a, poticati raspravu među posebnim ciljanim skupinama (sveučilišta, škole, udruge civilnog društva, intelektualci, kulturne institucije) o temama vezanim uz Europsku uniju. Također, informacije koje pruža ovaj centar važne su radi boljeg iskorištavanja sredstava europskih fondova.

**M. VERMEZOVIĆ
IVANOVIĆ**

DO 2020. GODINE HRVATSKOJ STOJI NA RASPOLAGANJU 10,7 MILIJARDI EURA

U korištenju EU fondova država može odraditi dio posla

Potpredsjednik Vlade i ministar regionalnog razvoja i fondova EU Branko Grčić izjavio je u utorak u Osijeku kako u priprema za korištenje EU fondova država može odraditi samo jedan dio posla, ali ne može bez lokalne samouprave, poduzetnika, civilnih udruga i građana koji moraju dati doprinos u privlačenju sredstava tih fondova.

Nakon uvodne prezentacije na konferenciji “Zajedno do EU fondova” Grčić je u izjavi novinari-

ma kazao kako do 2020. godine Hrvatskoj stoji na raspolaganju 10,7 milijardi eura iz EU fondova koji se moraju korisno potrošiti za gospodarski rast i razvoj te da se Vlada fokusira na zapošljavanje, jer je nezaposlenost definitivno najveći problem svih godina krize.

Izvijestio je kako smo prije priprema za programsko razdoblje do 2020. godine imali na raspolaganju 1,2 milijarde eura iz svih programa, a ugovorili smo projekata

vrijednosti oko milijardu eura, od čega je do sada finalizirano i isplaćeno oko 500 milijuna eura.

Na novinarski upit zašto smo, po nekim procjenama, kao zemlja pri dnu po korištenju EU fondova, Grčić je kazao da, kada se taj podatak promatra bez strukturnih fondova, imamo dobar rezultat, od preko 80 posto ugovorenosti sredstava. Treba voditi računa da smo 450 milijuna eura dobili u drugoj polovici 2013. godine, a sve druge

zemlje, s kojima se uspoređujemo, od 1. siječnja 2007. godine.

Dok su oni šest godina trošili novce, mi smo se još uvijek pripremali za članstvo i tek onda dobili sredstva, pa nam treba razdoblje od nekoliko godina da to ugovorimo i potrošimo, pojasnio je Grčić. Dodao je kako je zbog tih okolnosti taj podatak relativno lošiji od drugih zemalja, ali dodaje “nismo bili u istoj poziciji” te da Hrvatska nije usporediva s drugim zemljama koje

su ranije pristupile u EU, i da se jedino može mjeriti u novoj financijskoj perspektivi, u kojoj svi kreću od početka.

Kazao je kako je karakteristika dosadašnjih financijskih perspektiva korištenja EU fondova takva da se u prvim godinama odvija snažna priprema s relativno manjim privlačenjem sredstava, a puni učinci osjećaju se od četvrte godine. “Uspjeh će doći, u to sam siguran”, poručio je Grčić. (Hina)

NA DANAŠNJI DAN, 1. TRAVNJA, PRIJE 103 GODINE PUŠTENNA JE U PROMET USKOTRAČNA PRUGA TRST - POREČ, A SADA NJOME ŠETAJU REKREATIVCI, VOZI TURISTIČKI VLAKIĆ I PEDALIRAJU BICIKLISTI

Staza će se ubuduće protezati od Trsta do Rta Kamenjak

Prohodnost današnje Parenzane je od Škofija do Poreča, a u budućnosti planiramo stvoriti povezanu pješačku i biciklističku stazu od Trsta do Rta Kamenjak, iznijela nam je Manuela Hrvatin

Piše **Paulo GREGOROVIĆ**

Nakon što su početkom ožujka predstavnici jedinica lokalne samouprave iz hrvatskog i slovenskog djela Istre potpisali sporazum o sufinanciranju trećeg projekta Parenzane, nazvane Parenzana Magic, najavljeno je kako je cilj da u budućnosti trasa Parenzane bude od Trsta do rta Kamenjak. Manuela Hrvatin, viša savjetnica za međunarodne projekte u Istarskoj županiji pojasnila nam je da je povijesno ime te bivše uskotračne pruge TPC, odnosno Trieste-Parenzo-Canfanaro te da je na današnji dan, 1. travnja, prije 103 godine puštena u promet. No, prohodnost današnje pješačke i biciklističke staze Parenzana je od Škofija, putem graničnog prijelaza Plovanija, do Poreča. Hrvatin je najavila da planiraju revitalizirati dio od Poreča do Kanfanara, odnosno na stazi uskotračne pruge napraviti pješačku i biciklističku stazu.

Ni asfaltiranje ni betoniranje

- Nakon toga nam je plan spojiti Parenzanu s biciklističkim stazama južne Istre tako da stvorimo povezanu trasu od Škofija do Rta Kamenjak. No, plan je i širenje na sjever, od Škofija do Trsta. Istina, taj talijanski dio trase više ne postoji i prekriven je cestama, ali želja je i talijanske strane da se uključe u prekogranični projekt te da pored povijesne trase Parenzane naprave biciklističku stazu koja bi išla od Škofija do Trsta, iznijela nam je Hrvatin.

Ona nam je otkrila još jednu zanimljivost vezanu za Parenzanu. Slovenski dio

Parenzana magic

Simbolične 33 godine pruga spajala 33 istarska mjesta

Parenzana je bila uskotračna pruga koja je povezivala Trst s Porečom. Bila je dugačka 123,1 kilometar, a u današnje vrijeme prolazila bi teritorijem triju država; Italije - 13 km, Slovenije - 32 km i Hrvatske - 78 km. Spori je vlakić svakodnevno prevozio, uz putnike, sol iz solana Pirana i Sečovlja, maslinovo ulje Bujštine i Motovunštine, voće, povrće, istarski kamen, vapno, drvo, brašno i vino. Željeznica je ukinuta 1935. zbog nerentabilnosti te zbog brzih i jeftinijih cestovnih prijevoza. Simbolične 33 godine je sretno spajala upravo 33 mjesta istarske margine. O tračnicama kruži jedna posebna priča. Iako nije nikada ustanovljena njena vjerodostojnost, postoji tvrdnja da su ukrcane na brod za Abesiniju, a tračnice zajedno sa brodom završile su na dnu sredozemnog mora.

EU će sufinancirati i četvrti projekt

Treći projekt Parenzana, nazvan Magic, financira se u sklopu programa prekogranične suradnje između Hrvatske i Slovenije IPA SI-HR 2007.-2014. Odnosno, dogovoren je prije pristupanja Hrvatske članstvu EU. Europska unija plaća putem fonda IPA 434 tisuće eura, a istarske jedinice lokalne samouprave dodatnih 76 tisuća eura. Edi Andreašić, gradonačelnik Buja je nedavno najavio da valja očekivati i četvrti projekt kojim će EU sufinancirati daljnji razvoj Parenzane.

je asfaltiran pa se po njemu može rolati, ali hrvatski dio ne planiraju ni asfaltirati ni betonirati već samo tamponiranje trase radi lakšeg održavanja. Odbacila je mogućnost asfaltiranja hrvatskog djela Parenzane.

Eurima uređuju zgradu u Tribanu

Upitana tko se brine o čišćenju i košnji trase Hrvatin je odgovorila da to čini svaka općina na čijem djelu prolazi Parenzana. No, do ove godine više nemaju nadzornike koje zovu "rangeri" jer je isteklo financiranje tog djela projekta od strane EU-a.

Inače, putem Parenzana Magica bit će do kraja rujna zgotovljen projekt vrijedan 510.782 eura. Tim novcem će urediti zgradu stare škole u Tribanu, pokraj Buja, gdje će se smjestiti Javna ustanova Parenzana. Ujedno, tamo će biti odmaralište i prenoćište za bicikliste i sportaše, ali i sve rekreativce.

Duž trase Parenzana bit će izgrađeno i opremljeno sedam odmorišta za bicikliste. Po tri kraj Kopra i Pirana, a jedno kraj Poreča. Vizualno i sadržajno će se opremiti dva muzeja, u Livadama i Izoli. Tunel u Motovunu će se opremiti solarnom rasvjetom, a duž hrvatskog dijela trase bit će postavljena vertikalna prometna signalizacija radi osiguravanja kretanja stazom. Također, obnovit će se i očistiti 22 kilometara duga dijonica staze Parenzana te će organizirati četiri događaja, jedan u Motovunu, a tri u Sloveniji. Među njima je Wine Run Parenzana Maraton na kojem će sudjelovati 300 maratonaca te Parenzana biciklijada za 300 biciklista, rekla je Hrvatin.

Manuela Hrvatin

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Jasna Orlić
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi prve srijede u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom